

Een Australische Boschbrand.

Door L. Penning.

1.

Wij waren, — zoo vertelde een huismoeder, wier haren reeds vergrijsd waren door den ouderdom, en wier beminnelijk, lief-talig gelaat de harmonie van zieleleven weerkaatste, — reeds van jongsaf met el-
kander bekend, en noemden elkander steeds bij de voornamen.

Zijn voornaam was Baldwin, en bij verkorting Bald; zoo noemde ik hem dan steeds Bald. En hij noemde mij bij verkorting Nel, en slechts bij hooge uitzondering, als er iets buitengewoons was, Nelly.

Zooals gezegd: wij kenden elkander van kindsbeen aan; wij speelden met elkander, voordat onze schooljaren begonnen; wij gingen naar dezelfde school, leschten aan dezelfde dorpspomp onzen dorst — in dat bekoorlijk, vriendelijk dorp der Schotsche Hooglanden, dat ik nog steeds in liefde gedenk, al woon ik reeds vele, vele jaren in Australië.

Steeds verdedigde Bald mij, als ik in het gedrang kwam, want hij was groot en sterk, ofschoon wij slechts eenige maanden in leeftijd verschilden. Onze bezittingen deelden wij broederlijk en zusterlijk samen; als Bald twee appels had, kreeg ik den lekkerste; had hij er maar een, dan kreeg ik de grootste helft.

Ik zag tegen hem op, al waren we trouwe speelmakkers; hij had in mijn oog iets bijzonders, iets aparts, dat hem van alle andere jongens onderscheidde. En ik hield heel veel van hem; broeders had ik niet, en hij was mij als een broeder.

Ik denk, dat hij ook veel van mij hield; dat merkte ik zoo aan alles. Eens stortte ik, naar bloemen zoekend, in de diepe bruisende beek; hij sprong mij onmiddellijk na, en daar hij een flink zwemmer was, redde hij mijn leven.

„Nelly,” zeide hij, toen wij beiden druipnat den oever hadden bereikt, „ik had je nog gewaarschuwd, om niet te ver over den steilen oever heen te reiken — gij waart weer eigenzinnig, Nelly!”

Hij sprak met grooten, indrukwekkenden ernst, en zeide Nelly in plaats van Nel — dat bewees reeds zijn ernstige stemming.

Bald had gelijk; ik was weer eigenzinnig geweest; en die eigenzinnigheid openbaarde zich in allerlei kleinigheden. „Nel!” zeide hij later eens, „loop aan dezen kant van het pad, daar is het droger! Het heeft gestortregend, en je rechterklomp is doorgelopen.”

Ik deed het niet. Waarom deed ik het niet? Wat be-
woog mij daartoe? Hij had drie maanden te voren mijn leven gered uit de bruisende beek, en ik hield zielsveel van hem — waarom deed ik dan niet, wat hij zeide?

Ja waarom? Wie zal het zeggen! Vreemd is het menschenhart. Soms volgde ik zijn raad op, en andere keeren weer niet. Daar kwam dan iets in mij in verzet: een sterke, harde prikkel, en ik wist niet, hoe ik dat verzet moest noemen — ik kon er geen naam aan geven. Ik zou om Bald wel het vuur en het water hebben getrotseerd; het zwaarste leed zou ik voor hem gewillig hebben ondergaan; maar mijn wil steeds te buigen onder den zijne — daartegen kwam ik in verzet.

Wij werden grooter; wij verlieten de schoolbanken, doch onze vriendschap bleef dezelfde. En een keer zeide hij, met een ongewoon plechtigen klank in zijn stem: „Nelly — nu weet ik het.”

„Wat?” vroeg ik verbaasd.

„Wat je hindert, en wat je zal blijven hinderen en je pijn en verdriet veroorzaken, omdat het zonde is.”

Ik schoot in een luiden lach.

„Jij ziet er uit als Columbus,” zeide ik, „toen hij Amerika had ontdekt.”

Maar Bald lachte niet, volstrekt niet, en in die vriendelijke bruine oogen schemerden tranen.

Toen schaamde ik mij en zeide: „Vergeef het mij, Bald — ik ben een voorbarig kind.”

„Gaarne,” was zijn antwoord, „en wil ik je nu zeggen, welk karaktergebrek mijns inziens je ontsiert?”

Ik was toch nieuwsgierig, dat te vernemen. Inderdaad vond ik die vraag ongelukkig gesteld, en ik voelde mij in mijn meisjestrots reeds bij voorbaat gekwetst, omdat hij sprak van een gebrek, dat mij ontsierde.

„Nu,” zeide ik, toen hij nog aarzelde; „zeg het maar!”

„Eigenzinnigheid!” zeide hij.
Het was maar één woord, maar dat woord ontstemde mij hevig. Ik kreeg den indruk, dat hij de rollen om-keerde; hij was eigenzinnig, maar niet ik; hij moest altoos zijn zin hebben, en als ik dien zin niet opvolgde, dan noemde hij dat eigenzinnigheid van mij.

Ik weet niet meer, welk bescheid ik hem gaf; er was een verkoeling tusschen ons gekomen, en ik merkte wel, dat Bald daaronder leed. Het smartte mij, maar ik was niet van plan, voor hem te zwichten; ik wilde mijn eigen zin doen — het was een wet, die mij beheerschte, en ook jaren later heb ik te beter verstaan, wat Paulus bedoelt, als hij spreekt van een wet in zijn leden, die strijdt tegen de wet zijns gemoeds.

Bald was nu volwassen, en trok naar een ver familielid in de Hooglanden, om het boerenbedrijf te leeren, en wij ontmoetten elkander slechts zelden meer. Onze hartelijke verstandhouding was sedert dat laatste onderhoud gebroken, en de breuk was niet weer hersteld. Vooral zijn bewering, dat de eigenzinnigheid mijn karakter ontsierde, had mij diep gekwetst; ik voelde me bitter verongelikt, en kon maar niet begrijpen, wat hem het recht gaf, mij zoo uit de hoogte te behandelen.

Maar ik kon hem niet vergeten; en mijn hart klopte, toen hij na twee jaren mij ontmoette. Ik stond bij de dorpspomp, en hij zeide: „Wacht Nel — ik zal voor je den emmer volpompen — ’t is drukkend warm vandaag!”

’t Was de welbekende, geliefde stem, die steeds als zoo zoete melodie in mijn ooren had geklonken.

Hij reikte mij de hand toe, en zeide: „Nelly — ben je nog boos op mij?”

Ik deed de wanhopigste pogingen om mij groot te houden, maar de tranen biggelden mij over de wangen.

„Dus je bent niet boos,” zeide hij; „dat verblijdt mij, want ik ga, nu mijn beide ouders overleden zijn, ver weg — ik word kolonist in Australië.”

Die mededeeling moet mij stellig hevig ontsteld hebben, want hij zeide medelijdend: „Waarom schrik je zoo, Nel?”

„Omdat wij elkander nooit weer zullen zien,” antwoordde ik met groote droefheid.

Hij keek mij nadenkend aan; toen nam hij mijn hand en zeide: „Ga met mij mee!”

Zijn uitnoodiging, die zoo plotseling kwam, verbijsterde mij voor een oogenblik.

„Meen je dat werkelijk, Bald?”

Ik vroeg het; en de tranen rezen in zijn oogen op, omdat ik nog aan de oprechtheid zijner verklaring scheen te twifelen.

Wat er toen gebeurde? Zal ik het neerschrijven?

Ik zal het doen, want ik ben thans een oude vrouw, en bezie vele dingen anders dan een halve eeuw geleden. Bovendien, ik behoefde mij niet te schamen voor mijn liefde, want Bald stond om zijn rechtschapenheid, zijn eerlijkheid en zijn edel karakter hoog aangeschreven bij het geheele dorp.

Wel nu, ik wist niet beter te doen dan zijn tranen weg te kussen, zooals ik zulks als kind had gedaan, wanneer de eene of andere kleine ramp hem had getroffen.

(Wordt vervolgd.)

Een Australische Boschbrand.

Door L. Penning.

2.

Wij trouwden; en oprechte weemoed vervulde onze ziel, toen wij op een lieflijken zomeravond onze laatste wandeling maakten door de golvende korenvelden, die ons dorp omringden; toen wij ten afscheid de plekjes bezochten, die ons door de herinnering uit onze jeugd dierbaar waren geworden, en toen ons oor het avondgelui opving van onzen ouden verweerden dorpsstoren.

Onze reis naar Australië was voorspoedig; ik was in mijn dorpelijke eenvoudigheid verbaasd, dat de wereld zoo groot was, en mijn verbazing werd nog grooter, toen mijn oogen voor het eerst de wonderen der Australische binnenlanden aanschouwden.

Wij waren reeds grondbezitters vóórdat onze voet den Australischen grond drukte; Bald had het mij met een zekere fierheid verteld, dat hij te Londen reeds een groot bosch van duizenden hectaren had gekocht, en met den moed en de hoop onzer jonge jaren trokken wij de Australische eenzaamheid in.

Wij bezaten echter ook nog iets anders — ten minste, Bald bezat het. Hij was er van verzekerd; en ik hoopte, dat ik het ook bezat.

Onvergetelijk zou mij de eerste avond zijn, toen wij als pioniers het eenvoudige blokhuys, dat midden in het oerwoud stond, binnentraden.

Het was in den avond; de duisternis was reeds ingetreden. Ik had een kaars ontstoken, en groote nachtuilen fladderden om onze woning heen.

Bald nam den ouden, grooten Bijbel, dien hij als de kostbaarste erfenis van zijn ouders had meegebracht van het verre vaderland, en die ons een kompas zou zijn op den tocht door deze wereld. Hij sloeg den Bijbel open, en las het eerste hoofdstuk van Genesis. Toen zeide hij: „Nelly — nu zullen we het aangezicht des Heeren zoeken!”

Ik knielde naast hem neder, bij de harde bank; elk woord, dat over zijn lippen kwam, zou ik thans, na een halve eeuw, nog kunnen herhalen.

Toen wij oprezen van de knieën, voelde ik mij onuitsprekelijk gelukkig; ik dacht aan den tijd terug, dat mijn eigenzinnigheid hem verstoord had, en ik verwonderde mij, dat zoo iets had kunnen plaats hebben. Ik erkende mijn man als mijn meerdere; een diepe vrede doorstroomde mijn ziel bij de gedachte, dan mijn wil zou wegzinken in den zijne, en ik voelde mij vrij, nu die onzalige banden der eigenzinnigheid waren gebroken.

We waren pioniers in het Australische oerwoud, en pioniers hebben het den eersten tijd zwaar te verantwoorden. Doch wij hadden er op gerekend; we waren gezond en sterk, en onze vlijt, onze moed en ons Godsvertrouwen triumfeerden over alle bezwaren.

Ik kan het niet tegenspreken, dat ik mij — vooral in den eersten tijd — meer dan eens eenzaam gevoelde, als Bald zoo heele dagen wegbleef, om het boschland te ontginnen. Maar het bedrijf ging goed; God zegende onzen arbeid, en wij boerden vooruit. Jaar op jaar werd onze veestapel grooter, en het heimwee naar het verre vaderland verbleekte, toen ik onzen eerstgeborene op den schoot mocht hebben. Het kleine vaderland rondom mij groeide en bloeide; wij kregen vier kinderen: twee jongens en twee meisjes; ze waren de lust onzer oogen, en vervulden de woning met gelach en gejuich.

Die woning was niet meer het oude blokhuys. Uit de stad, die op vijf uur afstands, aan den overkant der groote rivier lag, had Bald eenige ambachtslieden laten komen,

die een flinke woning en een stevige schans voor ons hadden gebouwd. Het had een massa geld gekost, want de ambachtslieden verdienen veel in Australië, maar we hadden dan ook waar voor ons geld.

Ik geloof, dat mijn man in het algemeen over mijn huiselijk bestuur tevreden was; herhaalde malen verzekerde hij mij, dat hij zich tot de gelukkigste menschen rekende, en wij erkenden daarin Gods onverdiende genade.

De Zondagen waren onze feestdagen. Dan deden wij wandelingen in het oerwoud, dat ons omsingelde, en waarin mijn man met zijn beide inlandsche knechten lage wandelwegen had gekapt.

Daar zagen wij den berk met zijn zilverwitte schors, welks top zich tweehonderd voet boven den grond verhief; den zwarten den, welks spichtig loover weemoedige melodieën deed hooren; en naast dien somberen den de gouden pracht van den wattleboom, als deze in vollen bloesem stond. Daar groeiden de eucalyptussen, die als reuzenzuilen naar de wolken streefden; daarnaast de vijfboom met zijn zonderlinge lichtwortels, die als pijlers den stam schenen te dragen.

Gewoonlijk strekten wij onze wandelingen uit tot een klein meer, midden in het woud. Daar zwommen schuwe eenden en zeldzame ganzen; trotsche zwanen betwisten er den buit aan gulzige pelikanen, en al die rijkdom lag binnen de grenzen onzer bezitting.

Doch tegenover die lichtzijde gevoelden we des Zondags ook de schaduwzijde der eenzaamheid, en mijn man en ik waren zielsverheugd, toen zich op een uur afstands een huisgezin van kolonisten vestigde, dat met ons hetzelfde geloof beleed.

Wij konden thans aan onderlinge samenkomsten denken, om ons te versterken in het geloof. Den eenen Zondag had die samenkomst bij ons, den anderen Zondag bij de familie der Gordons plaats. Er werd dan een stichtelijk woord gelezen of gesproken; gebeden en gedantkt; en uit het Australisch oerwoud rezen de lofliederen op.

Zooals ik zeide, geloof ik, dat mijn man over mij tevreden was, en slechts enkele malen, dat wij het niet eens waren, kwam ik in de verzoeking, mijn eigen zin te doen.

Den laatsten tijd echter kwam dat herhaalde malen voor. Hoe het kwam? Ik weet het niet; ik was prikkelbaarder dan gewoonlijk; eens schudde Bald droevig het hoofd en zeide: „Nelly — ik vrees, dat je eigenzinnigheid je weer parten gaat spelen.”

„Is jouw eigenzinnigheid,” antwoordde ik, „jij keert de rollen juist om!” en het perste mij dan wel eens de tranen in de oogen, omdat ik er hem niet van overtuigen kon.

Dit was de eenige schaduw, die over ons geluk heentrok; het was slechts een kleine schaduw, en spoedig was ze weer vergeten.

Doch klein was ze toch niet; de zonde werpt geen kleine, maar groote, vreeselijke schaduwen. Thans zie ik het in, dat mijn eigenzinnigheid kwaad was in de oogen des Heeren, en deze eigenzinnigheid zou oorzaak zijn van een uur in mijn leven, waaraan ik thans — na veertig jaren — nog niet anders dan met stille huivering kan denken.

Het was op een Maandag-morgen, — nauwelijks schemerde het, en wij waren nog niet opgestaan, — dat er aan de ramen werd geklopt. Het was onze buurman Gordon, die juist uit het zadel was gesprongen, en ons mededeelde, dat alle kolonisten werden opgeroepen, om den boschbrand te blusschen.

Wij waren voorbereid op die tijding, want we wisten reeds, dat er in het Noorden een boschbrand woedde; het kwam trouwens herhaalde malen voor, en onze beide bruinen stonden al sedert den Zaterdag opgetuigd in den stal, om voor alle gebeurlijkheden gereed te zijn.

Het gevaar was niet groot voor ons; verleden jaar was het dreigender geweest. Wij waren zes uur gaans van den brand verwijderd; bovendien was de wind West — het gevaar was op het oogenblik inderdaad gering.

Ik haastte mij, om koffie te zetten; Bald wekte de beide inboorlingen en een half uur later stond de wagen, met

schoppen en spaden beladen, reeds gereed om te vertrekken.

Wij namen afscheid; ik was in 't geheel niet bezorgd, doch in de oogen van mijn man lag een groote onrust.

„Als de wind naar het Noorden draait,” zeide hij met ernst, „dan gooit ge onmiddellijk de stallen open, Nelly; ge spant dan bles dadelijk voor den wagen en vlucht met de kinderen naar het veer. Als ge met de pont over de rivier zijt gezet, zijt ge veilig.”

Het vuur bevond zich op twee uur afstand; maar de weg liep dwars door het woud, en was door zware boomwortelen lastig en hobbelig. Met een wagen had men minstens drie uur werk, om er te komen, en ik hoopte van harte, dat de vlucht niet noodig zou zijn.

De lucht was heet en benauwd, al was het nog vroeg; ik ging aan mijn werk, voerde de kippen, en molk de koe. Wij bezaten reeds een talrijke kudde vee, doch die weidde op de prairie, op grooten afstand, onder de hoede van vertrouwde herders, terwijl Bald deze koe voor mij had bestemd, voor de huishouding.

De koe scheen onrustig; zij graasde op het kleine grasveld achter het huis, doch inplaats van naar de drinkplaats te gaan, volgde zij mij tot de huisdeur. Ik vond het wel vreemd, maar dacht er verder niet over na, en kleedde de kinderen aan, die wakker waren geworden. Mijn oog richtte zich even naar het Noorden; aschgrauwe wolken verhieven zich boven de kimmen.

Ik zette mijn huiselijken arbeid voort, terwijl de hitte al drukkender werd. Ik begaf mij vervolgens naar buiten, om naar de kinderen te zien; in de schuduw van een hoogen eik zag ik ze spelen; het was bladstil in de natuur.

Daar viel iets uit de lucht vlak voor mijn voeten neer; ten uiterste verbaasd, keek ik naar den grond, en nam een stervenden vogel op. Op vijf pas afstands voor mij zag ik nog een stervenden vogel, terwijl een groot rumoer ontstond in het woud. Het wild begon de woning voorbij te vluchten in angst voor een onzichtbaren jager, terwijl de aschgrauwe wolken in het Noorden al hooger stegen.

Toen werd ik toch onrustig, maakte den vinger vochtig, en stak hem de lucht in — de wind was gekeerd naar het Noorden.

Ik ging naar den stal, haalde er den bles uit, en spande hem met een bedroefd hart voor den wagen. Ik wierp een smartelijken blik op de vrucht van onzen jarenlangen noesten arbeid. Nu zou het vuur komen, en alles verteren — het ging me aan het hart!

Doch was de woning niet te redden? Had Williams, die op vier uren afstands van ons woonde, aan mijn man niet meer dan eens verteld, hoe hij — eenige jaren vóór onze komst — het vuur door het vuur had bestreden, door rondom zijn woning een open ruimte te branden?

Ik sloeg den blik op de groote, cirkelvormige ruimte, die mijn man naast het woonhuis had gemaakt; in het midden van die ruimte bevond zich een ruime, wijde afgraving, een soort kuil, om water op te vangen. Door de langdurige droogte was die kuil, waarboven eenige planken lagen, thans droog.

Ik leidde den gespannen wagen naar die open ruimte, hij was met zeildoek overdekt, en ik gebod mijn kinderen, eveneens naar die open ruimte te gaan.

Was ik de woorden van mijn man vergeten? In 't geheel niet, maar ik hoopte hem te verrassen met het behoud van ons woonhuis en onze schuur. Het was mijn eigen wil, die zoo sprak; dat wist ik wel, maar later zou Bald mijn kordaatheid prijzen. In elk geval kon ik een poging wagen, en mislukte ze, dan was het immers nog tijd om te vluchten. Dat meende ik ten minste.

Gewapend met een emmer water en groote, natte deweilen, begaf ik mij naar de schuur, die het dichtst aan het bosch grensde.

Raakte die schuur met het daaraan vastgebouwde varkens- en kippenhok in brand, dan was het woonhuis stellig verloren; dat begreep ik onmiddellijk, en daarom begon ik mijn arbeid, door dicht bij de schuur het struikgewas in brand te steken.

(Wordt vervolgd.)

LETTEREN EN TAAL.

V R A G E N B U S .

J. J. te B. — U betwijfelt, of het met het gebruik van onnoodige vreemde woorden in onze taal wel zoo erg staat als wij soms beweren. Om u te overtuigen, dat wij niet overdreven, knippen wij maar zoo even een stukje uit een dagblad, dat ons juist onder de oogen komt. Zie hier:

„OM DE NOORDKAAP.

Toen wij Maandagmiddag om twee uur aan boord van de „Andenaes” stapten, ging juist de gong, die ons aan tafel riep. Ik ben geen *gourmande*, doch weet een goed *diner* te *apprecieeren*, en daarom wil ik niet onvermeld laten, hoe buitengewoon goed 't *diner* was en verder alle maaltijden aan boord van dit schip waren. Zoo hoog in het Noorden mag men geen groote *aanspraken maken*, vooral wat vruchten en groenten betreft, maar hier merkte men niet, dat al het genotene zeer zeker een groote reis achter den rug had. Ananassen en meloenen waren van dezelfde *superieure kwaliteit* als wij ze in Amsterdam zouden kunnen verwachten.”

Als een *Nederlandsche* vrouw zoo kan schrijven en een *Nederlandsch* dagblad dit maar zonder meer opneemt, is het kwaad toch zeker wel ver voortgewoekerd!

In een mij gezonden nummer van het weekblaadje „De Blijde Boodschap” leest men:

„Men hoort wel eens zeggen: „*Zoo wijs als Salomo's kat*”.... Dat is van een verhaal afkomstig uit de 12e eeuw: dat zekere Morolt Salomo's kat verschalkte, ofschoon deze kat het al heel ver gebracht had, want zij hield het licht vast, waarbij Salomo las. Maar Morolt liet eenige muizen springen, en de kat vergat haar plicht en vervolgde de muizen.”

In verband met hetgeen wij onlangs over des keizers kat schreven, zij hierover opgemerkt, dat het bovenstaande een der vele oude Joodsche legenden is, voor wier waarheid wel niemand zal instaan, doch die het bekende gezegde wellicht verklaart.

Twee vragen van J. R. nemen we tegelijk. De eerste betreft den oorsprong van het woord *maar*; het voegwoord. Dit woord is een vervorming van het oude *ne ware*. „Ne” is de ontkenning, die ook voorkomt als „en” in „ik en weet niet.” (Het Afrikaansche „ni”.) De beide woorden zeggen dus hetzelfde als ons *ten ware*, d. i.: ware het niet. „Maar” beduidt alzoo „indien niet.”

Zeg ik: „Ik zou wel uitgaan, maar het regent,” dan beduidt dat: „als het niet regende,” enz.

De tweede vraag geldt den oorsprong van het woord *vernunft*. Oudtijds kon dit bij ons ook „verstand” beteekenen. In onze Statenvertaling wordt herhaaldelijk van „onvernunftig” gesproken in de beteekenis van „onverstandig.” Dit is nu verouderd. Het woord komt van den stam „nemen,” d. i. vatten, grijpen. Zoodat vernunft aanduidt bevatting of begrip. Wat het thans in onze taal beduidt, is wel bekend.

B. te H. vraagt: Wat wordt met *de Hamer van Karel Martel* bedoeld?

Antw. — Karel Martel was een beroemde rijksgroote der Franken, die in 732 bij Tours de Arabieren versloeg, en zoo Europa redde van overheersching door Mohamedanen. „Martel” is een oude vorm van het Fransche „Marteau” en beduidt hamer of strijdhamer, een toen gebruikelijk wapen.

A. J. H.

Een Australische Boschbrand.

Door L. Penning.

(Slot.)

Het was een gevaarlijk werk; ik riep mijn oudsten jongen John, die nog maar acht jaar telde, doch reeds iets van de omzichtigheid van zijn vader toonde, te hulp, en samen zetten wij den arbeid voort, om een open ruimte te branden tusschen ons en het woud. Telkens, als de vlam te hoog uitsloeg, deden de natte dweilen dienst, en wij wonnen zienderoogen. Een uur lang werkten wij onverdroten voort, met een hartstochtelijken haast, nauwelijks eenige woorden met elkander wisselend, toen John plotseling een angstkreet slaakte.

Ik keek op, en zag den horizon in vuur staan!

De boschbrand moest het laatste kwartier reuzenvorderingen hebben gemaakt. De rook hing als een zwarte sluier boven de wouden; mijn ooren vingen een geloei op als het verre ruischen der zee; en de zon scheen als de bleeke fakkel des doods aan het firmament.

Daar stond ik, ontroerd, ontsteld, gefolterd door een onbeschrijflijken angst, en door een zelfverwijt, dat mij waanzinnig zou maken.

Want we konden niet meer vluchten! Te snel plantte de boschbrand zich voort! In twee reuzenarmen zich uitbreidend, was hij bezig, ons te omsingelen!

„Wil ik het varkenshok opengooien, Moeder?" vroeg John. Die vraag gaf mij de tegenwoordigheid van geest terug.

„Vlug, vlug!" zeide ik; zelf wierp ik het kippenhok open — het was het eenige, wat wij voor onze levende have konden doen.

Ik zag naar de open vlakke, die door ons vuur was gemaakt — zou ze breed genoeg zijn, om onze bezittingen te beschermen? Indien ze niet breed genoeg was, dan was al ons tobben voor niet geweest, en zou de woning en de schuur den vuurgloed, die ons leven bedreigde, nog grooter maken.

Met een helderheid, die ik nog heden onverklaarbaar zou vinden, indien ik niet wist, dat de Heere Zijn kinderen in den hoogsten nood met dubbele genade nabij is, berekende ik, in hoeveel tijd onze bezittingen in puin konden liggen, indien ik er aanstonds den brand in stak.

Er had een langdurige zomerdroogte geheerscht; het dak was met riet gedekt, en de muren waren van hout — indien ik de gebouwen aan de vier hoeken in brand stak, zou alles binnen een half uur plat zijn gebrand, en de open ruimte, die ons leven moest beschermen, en waarop de boschbrand geen voedsel zou kunnen vinden, aanmerkelijk zijn uitgebreid.

Zonder mij verder te bedenken, stak ik de schuur onmiddellijk in brand; vervolgens lag onze vriendelijke woning, waarin wij zooveel geluk en voorspoed hadden genoten, aan de beurt — ik streed niet meer voor het behoud mijner bezittingen, maar voor het leven mijner kinderen.

Toen naderde ik de kale vlakke naast het huis, en wendde mij tot mijn kinderen. Hun klagelijk geschrei sneed mij door het moederhart; zij vlogen mij aan in hun angst, en ik was machteloos om hen te redden.

„Kinderen, laten wij bidden!" zeide ik; wij knielden daar bij den wagen neder, en luide riep ik onzen trouwen God, onzen Vader in Christus, om redding uit onzen grooten nood.

Kalmer rees ik op van de knieën; ik zag, dat onze bezittingen reeds in puin lagen; een zware rook breidde zich boven ons uit.

Ik liet mijn kinderen in de afgraving neerdalen, belegde de planken boven hun hoofden met natte dweilen, en wachtte daarboven in een niet te beschrijven gemoedsstemming de ontknooping.

Het paard had ik uitgespannen, en het was gevluht; de koe vleide zich echter naast mij neder, en stiet een smartelijk geloei uit.

Met een razende snelheid naderde thans het vuur, ik zag den boschbrand hoog opsteigeren naar de toppen der reuzenboomen, die onder zijn vlammanden adem bezweken als riethalmen. Het helsche vuur ging ons thans omsingelen; ik nam de laatste natte dweilen uit de gevulde emmers, wierp ze over de koe en mij zelve heen, terwijl een regen van vonken neerdaalde, en de verf van den wagen door de hitte afschilferde.

Mijn ademhaling werd moeilijk door den verstikkenden rook; uit den kuil drong het droevig gekrijt mijner kinderen mij in de ooren; en uit de duisternis van den rook sloegen de vurige golven uit, om mij te bereiken — daar op dat kleine eiland, omloeid door een zee van vuur....

Met de kracht der wanhoop worstelde ik tegen de duizeling, die mij aangreep, doch mijn kracht was meer dan uitgeput. Ik verloor mijn bewustzijn, en sloeg met een harden slag achterover.

Toen ik mijn bewustzijn herkreeg, bevond ik mij in een kleine slaapkamer van onze vrienden Gordon; en vóór mijn ledikant stond mijn man.

„Waar zijn onze kinderen?" was mijn eerste vraag.

Hij riep ze; met gejuich kwamen ze binnenstormen, alle vier, en ik kuste ze één voor één met vreugde.

Op een wenk van mijn man ijlden zij weer naar den tuin, en wij beiden waren alleen.

Ik keek hem aan — over zijn gelaat liep een zware brandwonde. Die wond had hij opgelopen, toen hij met gevaar zijns levens door het afgebrande, nog smeulende bosch was heengedrongen, om ons te bereiken.

Uit zijn mededeelingen begreep ik, dat de boschbrand, nadat ik bewusteloos was geworden, nog een kwartier in dezelfde richting was voortgegaan. Toen was de wind gedraaid, zoodat de woning der familie Gordon gespaard bleef. Vervolgens was een hevige plasregen neergevallen, die den voortgang van den brand gelukkig had gestuit.

Bald vertelde mij de bijzonderheden, hoe hij ons had gevonden; John had de plaats van vader en moeder ingenomen, en toen de regen neerviel, en de hitte verminderde, waren allen naar boven geklauterd, terwijl John de koe had gemolken, om allen met de melk te verkwikken.

Toen mijn man had uitgesproken, zweeg ik, diep getroffen, stil. Ik had een ernstige vermaning verwacht, doch geen woord van verwijt was over zijn lippen gekomen.

„Kunt ge mij mijn eigenzinnigheid vergeven?" vroeg ik.

„O zon van mijn leven!" zei hij, „mijn ziel is vol lof en dank, nu ik je terug heb!"

Toen weende ik, en de grootheid zijner liefde ontroerde mij.

„Het was mijn eigenzinnigheid!" zeide ik met droefheid.

Zoover heb ik mijn verhaal geschreven en slechts wilde ik er nog aan toevoegen, dat ik door Gods genade van mijn karakterzonde genezen ben, als een welbekende hand mij op den schouder klopt, en een geliefde stem tot mij zegt: „Nu — mag ik je verhaal eens lezen?"

Zoo leest dan mijn man het verhaal, en als hij ten einde is, zegt hij: „Ge hebt je zelf weer in den donkersten hoek gezet, en je man in het volle licht, dat doet ge altijd, en het kan er toch eigenlijk niet mee door!"

Ik kus hem op de plek, waar het litteken nog de vreeselijke brandwond aanduidt, en antwoord: „Aan dit verhaal zal ik niets veranderen, beste man! En als het hier of daar als een vriendelijke wenk nog eenig nut mocht stichten, dan zou mijn moeite dubbel beloond zijn."

„Goed," zegt Bald, „maar dan onder de uitdrukkelijke voorwaarde, dat ge er mijn opmerking ook in opneemt."

„Dat moest ik hem beloven, en daaraan heb ik nu gevolg gegeven."

Zoo eindig ik dan dit verhaal.

En het wordt hoog tijd, want daar komt John met zijn vrouw en zijn tien kinderen het erf oprijden. Zij roepen reeds, waar Grootmoeder toch zit, en hun gejuich maakt mijn oude hart weer jong.

VRAGENBUS.

P. E. te B. — Een homoeopathisch middel tegen slaperigheid in de kerk wilt u weten! Dit kunnen wij u, helaas, niet verschaffen. Zóó ver heeft de homoeopathie het nog niet gebracht! Een vriendschappelijk ribbestootje of het laten ruiken van eau-de-cologne of salmiakgeest, zal ook eer in staat zijn, de levensgeesten op te frisschen van wie, 't zij uit gewoonte, 't zij uit onverschilligheid, in dit opzicht door hun houding bij de prediking des Woords aanstoot geven.

Mej. D. K. te A. — De door u beschreven ziekte-verschijnselen wijzen op lever- en galsteenenziekte. De behandeling van een acuten aanval der ziekte moet aan een deskundige overgelaten worden. Van groot belang is de diëtetische behandeling, om den terugkeer der aanvallen te verhinderen. Hierbij moet in de eerste plaats de leefwijze geregeld worden, daar de oorzaken der galsteenvorming te zoeken zijn in een zittende leefwijze en overdadig gebruik van vleesch, verbonden met hardlijvigheid, en bij vrouwen in het onverstandig rijden, waardoor lever en galwegen bekneld en de normale afscheiding der gal bemoeilijkt wordt. Verboden zijn in de tweede plaats: vette spijzen, alcoholische dranken, kaas, harde eieren, visch, kreeften en oesters. Daarentegen is ooft, zure melk, karnemelk, grahambrood, honig, salade en spinazie zeer aan te bevelen. Het geregeld gebruik van de minerale wateren van Karlsbad of Neuenahr, gedurende eenige weken, is raadzaam.

C. D. te U. — Wormen in de ingewanden komen bij den nensch hoofdzakelijk in drie soorten voor, en wel als *spoelwormen*, *maden* en *lintwormen*. Zij ontwikkelen zich uit eieren of embryo's van wormen, die met de spijzen of dranken n 't lichaam geraken. Kinderen b.v. hebben veel met spoelwormen te doen, daar zij met het spelen op den grond, het betasten van stof en vuil op de straten, of het eten van afgevallen, ongewassen vruchten gemakkelijk wormeieren naar binnen krijgen. De eieren van maden worden meestal door verontreinigde handen van het eene kind op het andere overgebracht, terwijl lintwormen, zooals voldoende bekend is, meestal door het eten van rauw vleesch ontstaan. Dat de aanwezigheid van dergelijke parasieten in het menschelijk lichaam geen goed doet, maar daarentegen dikwijls allerlei bezwaren, zelfs gevaarlijke ziekte-verschijnselen kan veroorzaken, behoeft geen betoog; bij kinderen kunnen zelfs stuipen door de aanwezigheid van spoelwormen in de ingewanden ontstaan. Gelukkig bezitten wij een aantal middelen, die deze ongenoede gasten kunnen verdrijven; hiertoe behooren santonine-pastillen, pompoenpitten, kokosnoot, granaatwortel, varenkruid, enz.; de gepaste vorm en dosis dezer middelen moet natuurlijk in elk bijzonder geval door den arts bepaald worden. Niet onvermeld willen wij ten slotte nog laten, dat sommige gestellen, vooral van kinderen, een bijzonder gunstigen bodem voor de ontwikkeling van spoelwormen of maden leveren; hier kunnen homoeopathische middelen, om de lichaamsgesteldheid te verbeteren, vooral *Sulfur* en *Calcarea*, goede diensten bewijzen.

LETTEREN EN TAAL.

VRAGENBUS.

Betuun. — Nijmegen. — Ethisch-irenisch. — Bosch. — Hangijzer. — Grondloos.

In zake „betuun" (zie de opmerking van G. D. te H. in 't nr. van 8 Juli) schrijft de heer J. t. H. te H. bij Z.: In den achterhoek van Gelderland, waar men de *t* of *d* achter de meeste woorden *niet* uitspreekt, zegt men toch: de appels zijn betuund, enz.

We danken *zeer* voor de mededeeling, die *afdoend* de zaak uitmaakt.

Verschillende vragen van H. A. v. L. te S. vatten we kortelijk samen:

Over het vliegen met werktuigen is reeds uitvoerig in „Timotheüs" geschreven; over de loting door L. K.

Nijmegen heette oudtijds *Noviomagus* of *Noviomagum*; een naam, die vaak voorkwam, met een toevoegsel. Zoo b.v. in het latere *Spiers*.

Ethisch-irenisch duidt naar de beteekenis op hen, die zedelijkheid en deugd voorstaan, en den vrede minnen. 't Is de oude naam der richting (in de N. H. kerk vooral) die nu de Ethische heet, en die meer de praktijk, het leven, dan de leer vooropstelt. Ook over haar heeft „Timotheüs" reeds vroeger geschreven.

Een vraag betreft het woord *bosch*. We zullen, om kort te zijn, hierover slechts opmerken, dat de onderscheiding in spelling tusschen *beukenbosch* en *bos hout* wel duidelijk, maar eigenlijk niet gewettigd is. Het oorspronkelijke woord duidt eenvoudig een verzameling aan, groot of klein, zooals b.v. blijkt in *vederbos*. Een verkleinwoord van *bos* is het woord *bussel*, dat in de Statenvertaling voorkomt. Het onkruid wordt in busselen gebonden, d. i. in bosjes.

Een andere vraag luidt:

Waarom noemt men een moeilijk geval soms: „een heet hangijzer"?

Antw. — Oudtijds en nog niet zoo lang geleden, had men in de open schoorsteen een ketting, waaraan de pot of de ketel te vuur hing. Moest echter iets in de pan gebakken worden, dan werd eerst aan den ketting een ijzeren toestel bevestigd, waarop de pan boven het vuur kon hangen. Dit toestel was het Hangijzer. Wie onvoorzichtig was, kon zich bij het afnemen er licht aan branden, en dit verklaart genoegzaam de uitdrukking.

Ten slotte:

In Psalm 36 : 2 (berijmd) leest men:

„Uw (Gods) oordeel is *grondloos*." Is dat juist gezegd?

Antw. — Het achtervoegsel „loos" beduidt ongeveer hetzelfde als „zonder"; b.v. ouderloos, moedeloos, enz. „Grondloos" is dus: zonder grond, reden of oorzaak, ongeveer hetzelfde als „ongegrond." Dit kan hier echter niet zijn bedoeld. Daarom is „grondloos" hier onjuist, en moet het zijn *ondoorgrondelijk*. (Zie ook den onberijmden Psalm.)

A. J. H.

Verbetering.

Op blz. 471, 1e kolom, regel 9, staat: Het *vuur* bevond zich op twee uur afstand; dit moet zijn: het *veer*.

Op blz. 475, 2e kolom, laatste regel, leze men in plaats van 't deel des *eersten*, 't deel des *tweeden*.